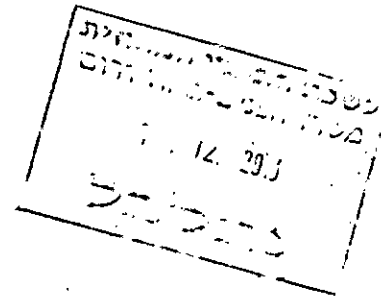

מדינת ישראל

הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב

נספח פרוגרמה לתכנית מס' 705/03/28 שלב ד' 1

עורכת הדו"ח: אסתר לוינסון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965
משרד הפנים - מחוז הדרום
הוועדה המחוזית החליטה ביום: 2011/9/13
לאשר את התכנית

- התכנית לא נקבעה טעונה אישור השר
- התכנית נקבעה טעונה אישור השר

יו"ר הוועדה המחוזית 5114
תאריך

דצמבר 2011

אסתר לוינסון

תוכן עניינים

4	1. רקע
4	2 אוכלוסייה
4	2.1 מספר התושבים כיום – הנחות יסוד
5	2.2 תחזית אוכלוסייה
6	2.3 מבנה היישוב ואכלוס
6	3. מוסדות ציבור
6	3.1 מוסדות ציבור מתוכננים
6	3.2 מוסדות קיימים ביישוב
7	3.3 שירותים שניתנים מחוץ ליישוב
8	4. פרוגרמה למוסדות ציבור לשנת 2030
8	4.1 מעונות יום
8	4.2 גני ילדים
8	4.3 בתי ספר משולבים בפעילות של החינוך הבלתי פורמלי
9	4.4 מרפאה
9	4.5 תחנה לבריאות המשפחה
9	4.6 מרכז לילד ולמשפחה
9	4.7 מועדון נוער / צעירים
10	4.8 מגרשי משחקים לפעוטות וגינות שכונתיות
10	4.9 פארק כלל יישובי
10	4.10 מגרשי ספורט
10	4.11 מסגדים
11	4.12 בית עלמין
11	4.13 רזרבה תכנונית
11	5. סיכום השינויים המוצעים
14	מקורות

	רשימת לוחות
4	לוח 1 : ילדים במוסדות חינוך בתראבין, תשע"א 2010/2011
5	לוח 2 : תחזית אוכלוסייה לתראבין
6	לוח 3 : מגרשים ויחידות דיור לפי שכונות
7	לוח 4 : רשימת מגרשים למוסדות ציבור ושצ"פים בתראבין
13	לוח 5 : פרוגרמה לשטחי ציבור בתראבין בשנת 2030

1. רקע על שכונה ד1

לאחר הקצאת מגרשים לתושבי תראבין, התעורר ביקוש נוסף למגרשים מצד קבוצות חברתיות שרצו להצטרף ליישוב. תוספת המגרשים היא שכונה ד1 המחוברת לשלב א של התכנית.

מאחר ומדובר בפלג נפרד מהאוכלוסייה הנוכחית בישוב ומאחר ואין יתרת שטח בישוב הקיים לצורך הסדרת יישוב פלג זה, היה צורך בהרחבת שטח הישוב. השטח להרחבת הישוב נקבע בהתאם למספר המשפחות והזכאים למגרשים, בהתאם לנהלים של הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב.

תוכנית זו מייעדת קרקע לתוספת 32 מגרשים בישוב תראבין, כאשר כל מגרש יכול משפחה גרעינית ובעתיד יוכלו 3 בנים נשואים לגור עם ההורים באותו מגרש. בסך הכל תכיל השכונה 128 יחידות דיור.

2. אוכלוסייה

2.1 מספר תושבים כיום - הנחות יסוד

בגני הילדים ובבית הספר בתראבין לומדים כיום 550 ילדים בני 3 עד 14.

שיעור הביקור בגן חובה ובבית הספר הוא מלא, אך כ- 15% מהילדים לומדים מחוץ ליישוב מסיבות שונות (חינוך מיוחד או המשך לימודים במוסד קודם).

ניתן להניח ששנתון ממוצע של ילדים מונה 50 נפשות.

בסך הכל יש 850 ילדים מגיל לידה ועד גיל 17.

כ- 60% עד 66% מהתושבים בקרב האוכלוסייה הבדואית הם אנשים מתחת לגיל 18.

האוכלוסייה שגרה היום ביישוב תראבין מונה כיום כ- 1,370 נפשות.

בנוסף לאוכלוסייה הגרה ביישוב, יש קבוצה מבני השבט שעדיין מתגוררת על יד הישוב עומר, קבוצה זו מונה כ- 15 משפחות, סה"כ כ- 90 נפשות.

האוכלוסייה שגרה ביישוב תראבין והאוכלוסייה שגרה מחוצה לו ומיועדת אליו, מונה כ- 1,460 נפשות.

לוח 1: ילדים במוסדות חינוך בתראבין, תשע"א 2010/2011

גיל	מספר ילדים		
	בנות	בנים	סך הכל
סך הכל	257	293	550
3	11	17	28
4	16	19	35
5	29	30	59
6	26	32	58

29	32	61	7
25	18	43	8
24	18	42	9
19	29	48	10
31	31	62	11
18	25	43	12
21	23	44	13
8	19	27	14

מקור : מועצה אזורית אבו בסמה

האוכלוסייה בתראבין הומוגנית מבחינת מוצאה והשיוך השבטי. שבע קבוצות התארגנו למעבר ליישוב ובתהליך האכלוס מופעלים שיקולים של הקשרים בין הקבוצות וההסדרים החברתיים ביניהן.

2.2 תחזית אוכלוסייה

שיעור הריבוי הטבעי בקרב הבדואים בנגב הוא 5.5% לשנה. בהנחה שאוכלוסיית תראבין אינה שונה מאוכלוסיית הבדואים בנגב, הרי שהיא תמנה 3,700 תושבים בשנת 2030.

משפחה ערבית ממוצעת במחוז הדרום מנתה 6.36 נפשות בשנת 2009 (למ"ס 2010). בשלוש השנים האחרונות לא חל שינוי מהותי בגודל המשפחה ויש להניח שלא יחול שינוי גם בעתיד. מכאן, באוכלוסיית תראבין היום כ- 230 משפחות ובשנת 2030 תהיינה 580 משפחות (לוח 2). 60% מהתושבים יהיו מתחת לגיל 18 ושנתון ילדים במוסדות החינוך ימנה 125 נפשות.

לוח 2: תחזית אוכלוסייה לתראבין

שנה	מספר תושבים	מספר משפחות
2010	1,460	230
2020	2,260	355
2025	2,900	460
2030	3,700	580

2.3 מבנה היישוב

בתראבין מתוכננות ארבע שכונות: א, ב, ג ו- ד. בכולן יחד יהיו 531 מגרשים בכל אחד מהם ניתן לבנות שתי דירות, כלומר 1,062 יחידות דיור בסך הכל. (לוח 3). עד כה שווקו 396 מגרשים אך לא ידוע כמה בתים נבנו. חלק מהמגרשים נרכשו עבור בניהם של המשתכנים והם ייבנו לקראת נישואי הבנים או אחר כך.

אם לא יחולו שינויים בדפוסי הריבוי הטבעי ימנה היישוב 6,372 תושבים בשיא האכלוס שיחול בשנת 2042, שהיא מעבר לאופק של תוכנית זו. קצב האכלוס של השכונות תלוי בקצב הפיתוח והשיווק. מכאן הקושי להגדיר את מספר מבני הציבור לשכונות לפי שנים.

לוח 3: מגרשים ויחידות דיור לפי שכונות

שכונה	מספר מגרשים	מספר יחידות דיור	מספר מגרשים ששווקו
א	256	512	257
ב	119	238	39
ג	86	172	-
ד	32	128	-
סך הכל	493	1,070	396

מקורות: מספר מגרשים ויחידות דיור – לפי התוכניות.

מגרשים ששווקו – לפי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב.

יש אי התאמה קלה בין מספר המגרשים בתוכנית למספר המגרשים ששווקו.

3. מוסדות ציבור**3.1 מוסדות ציבור מתוכננים**

שכונה א כוללת בתוכה את מרכז מוסדות הציבור והתעסוקה בנוסף לשכונת מגורים. מסיבה זו יש לשכונה א פרוגרמה עשירה יחסית במוסדות ציבור. שאר השכונות הן אזורי מגורים בלבד עם מבני ציבור לצרכי השכונות בלבד (ראו לוח 4).

3.2 מוסדות קיימים ביישוב

ביישוב תראבין נכנו בפועל מוסדות הציבור הבאים:

2 כיתות גן טרום חובה – שיעור הביקור בגני טרום חובה נמוך יחסית. אחד ההסברים לתופעה הוא הריחוק של הגנים הקיימים משכונות המגורים.

2 כיתות גן חובה

בית ספר בכיתות א – ט

מרפאה של שירותי בריאות כללית

מרפאה של תחנה לבריאות המשפחה ("טיפת חלב")

מסגד (בבנייה)

מגרשי ספורט – יש מגרש ספורט מגודר

מגרש ספורט נוסף קיים בתוך בית הספר

הערות:

כל מוסדות הציבור נמצאים באזור מוסדות הציבור בכניסה ליישוב, כולל גני הילדים.

בפועל, בכל היישוב אין שטח ציבורי פתוח ומפותח, אין גני משחקים או שטח ירוק.

לוח 4: רשימת מגרשים למוסדות ציבור ושצ"פ (כל היישוב)

מספר מגרש	שטח	שכונה	יעוד	הערות
900	3,458	א	מסגד מרכזי	בבנייה
901	2,751	א	מרפאות, מרכז העצמה נשית	המרפאות קיימות. המרכז נבנה.
902	15,056	א	2 גני ילדים 2 כיתות, מעון 3 כיתות ומועדון	בפועל יש בשטח בייס 1 – 2 גני ילדים
800	15,506	א	קטרגל	קיים מגרש מגודר
1000-1028	182,942	א	שטח ציבורי פתוח ושיגים	עצים ומבנים לשימור
1048-1068	41,772	ב	שטח ציבורי פתוח ושיגים	עצים ומבנים לשימור
905	1,519	ב	מעון	
906	1,248	ב	גן ילדים	
201	5,684	ג	שצ"פ	מגרש במספר 201 מופיע גם בשכונה 1ד
310	4,688	ג	מוסד ציבורי	לא נרשם ייעוד
311	1,825	ג	מוסד ציבורי	לא נרשם ייעוד
201	2,947	1ד	מסגד שכונתי	
202	1,204	1ד	גן ילדים 2 כיתות	
301-306	15,446	1ד	שטח ציבורי פתוח מרכזי ליישוב	

3.3 שירותים שניתנים מחוץ ליישוב

חינוך מיוחד – המועצה האזורית אבו בסמה מתכוונת להקים שני בתי ספר אזוריים לחינוך מיוחד, לשם ייסעו הילדים שזקוקים לשירות זה. אין כוונה להקים בית ספר לחינוך מיוחד בתראבין.

בית ספר תיכון – אין בית ספר תיכון והילדים משולבים בבתי ספר בסביבה. הכורח בהסעה גורם לנשירה מוגברת של הילדים ממערכת החינוך, בעיקר בין כיתות ט' ל – י'. הנשירה בולטת במיוחד בקרב בנות, אך אין נתונים על כך.

ההורים צריכים לדאוג בעצמם לשיבוץ של הילדים במוסדות החינוך. בפועל פונים למועצה רק הורים שיש להם מודעות לחשיבות החינוך /או הורים שנתקלים בקשיים. למעשה אין סף כניסה להקמת בית ספר תיכון ולכן הפיתרון יישאר מחוץ ליישוב גם בעתיד.

4. פרוגרמה למוסדות ציבור בתראבין לשנת 2030**4.1 מעונות יום**

מתוכנן: 2 מעונות יום, בכל אחד מהם 3 כיתות. מעון אחד במרכז ומעון שני בשכונה ב.

מתוך זה נבנה: לא נבנו מעונות יום.

מומלץ בפרוגרמה: מעון יום אחד בן 3 כיתות, בשטח של דונם אחד. מיקום סמוך לאזור מוסדות הציבור / תעסוקה.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: ניתן לבטל את מעון היום שתוכנן בשכונה ב.

4.2 גני ילדים במערכת החינוך

מתוכנן: 4 גני ילדים, בכל אחד 2 כיתות. בכל כיתה ילמדו 30 ילדים.

מתוך זה נבנה: נבנו שני גני ילדים, בכל אחד 2 כיתות.

מומלץ בפרוגרמה: בסך הכל יהיה צורך ב – 6 גנים, כל אחד בן שתי כיתות. לכל גן יוקצה דונם אחד ובסך הכל 6 דונם.

הגנים ימוקמו בשכונות המגורים.

חסרים 2 גני ילדים.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להמיר את המגרש שהיה מיועד למעון בשכונה ב עבור גני ילדים.

חסר מגרש אחד לגן בן 2 כיתות.

4.3 בתי ספר משולבים בפעילות של החינוך הבלתי פורמלי

מתוכנן: בית ספר אחד.

מתוך זה נבנה: בית ספר אחד.

מומלץ בפרוגרמה: כל הילדים יבקרו בבתי הספר, גם ילדים עם לקויות למידה קלות. בתי הספר יהיו מכיתה א עד ט. בכל כיתה ילמדו 30 תלמידים. מומלץ טיפוס של שתי כיתות בשכבה. בתי הספר יכולים להתמקם במרכז ו/או בשכונות.

בסך הכל יהיה צורך ב-2 בתי ספר של שתי כיתות בשכבה, כל אחד מהם ימנה 540 תלמידים וכל אחד יזדקק ל 10.5 דונם.

בתי הספר ישמשו גם לפעילות של החינוך הלא פורמלי עבור הילדים.

מיקום מרכזי: באזור השירותים או באזורי תפר בין השכונות.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: חסר בית ספר אחד בן 18 כיתות (שתי כיתות בכל שכבה מכיתה א עד ט) בשטח 10.5 דונם. לבדוק אם ניתן למקם אותו על המגרשים בהם יש עצים בוגרים ומבנים לשימור ולשלב את העצים והמבנים בתוך מרקם מוסדות הציבור.

4.4 מרפאה

מתוכנן: מרפאה אחת.

מתוך זה נבנה: נבנתה מרפאה אחת.

מומלץ בפרוגרמה: יש צורך במרפאה אחת בשטח 1 דונם.

אין צורך בשינויים התוכניים.

4.5 תחנה לבריאות המשפחה

מתוכנן: מרפאה אחת.

מתוך זה נבנה: נבנתה מרפאה אחת.

מומלץ בפרוגרמה: יש צורך במרפאה אחת בשטח 1 דונם.

אין צורך בשינויים התוכניים.

4.6 מרכז העצמה נשית

מתוכנן: מרכז להעצמה נשית.

קיים: המרכז נבנה.

אין צורך בשינויים התוכניים.

4.7 מועדון נוער / צעירים

מתוכנן: מועדון אחד.

קיים: לא נבנה מועדון.

מומלץ בפרוגרמה: מועדון לנערים בגיל ההתבגרות ולצעירים – מגרש בשטח 0.5 דונם, בסמיכות למגרש ספורט ושטח ירוק. המועדון יהיה כלל יישובי ולכן כדאי למקם אותו באזור מוסדות הציבור בכניסה ליישוב.

אין צורך בשינויים בתוכניות.

4.8 מגרשי משחקים לפעוטות וגינות שכונתיות

מתוכנן: מגרש 1002 ומגרש 1004 ומגרש נוסף בשכונה ב. מגרש 201 בשכונה ג.

מתוך זה נבנה: לא פותחו שטחי ציבור פתוחים ואין גינות שכונתיות.

מומלץ בפרוגרמה: מומלץ להקים פינת משחקים כחלק מגינות שכונתיות, ברדיוס של 200 מ' הליכה, על שטח 5 דונם בכל שכונה. רצוי למקם את הגנים בתוך השכונה ולא בשוליה משני טעמים:

שצ"פ שמפריד בין שכונות מהווה חיץ שהתושבים לא ישתמשו בו בגלל הקושי לשייך אותו לקבוצה זו או אחרת.

שצ"פ בשולי השכונה יהווה חסם בפני הנשים ללכת למקום עם הילדים, בגלל החשיפה לעיניים זרות.

סך הכל 20 דונם.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להוסיף שצ"פ שכונתי בשטח 5 דונם בשכונות ב, ד.

4.9 פארק כלל יישובי

מתוכנן: פארק אחד בשטח 15,446 מ"ר.

מתוך זה נבנה: עדיין לא פותח פארק כלל יישובי.

מומלץ בפרוגרמה: פארק אחד.

אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.10 מגרשי ספורט

מתוכנן: מגרש כדורגל אחד.

מתוך זה נבנה: נבנה מגרש קטרגל אחד.

מומלץ בפרוגרמה: להלכה אין סף כניסה למגרש כדורגל, אולם אנו עדים לפופולאריות הרבה של עיסוק בספורט בקרב האוכלוסייה הצעירה ולכן מומלץ להקצות מגרש למטרה זו.

אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.11 מסגדים

מתוכנן: מסגד מרכזי ומסגד בשכונה ד.

מתוך זה נבנה : מסגד מרכזי בבנייה.

מומלץ בפרוגרמה : יש צורך במסגד מרכזי על מגרש בשטח 3 דונם במקום מרכזי. המסגד בשכונה ד1 ישרת קבוצת אוכלוסייה שאינה יכולה להשתמש במסגד המרכזי.
אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.12 בית עלמין

מומלץ בפרוגרמה : מגרש בשטח 8 דונם רחוק ממקום המגורים.
שינוי מוצע בתוכניות הקיימות : להקצות שטח לבית העלמין.

4.13 רזרבה תכנונית שכונתית

מתוכנן : 182,942 מ"ר בשכונה א ו - 41,772 מ"ר בשכונה ב רשומים כשצ"פ אך בתוכניות נקבע שיש בהם עצים בוגרים ומבנים לשימור שניתן יהיה לשלבם במרקם בנוי בתנאים שייקבעו בעתיד.
מומלץ בפרוגרמה : רזרבה שכונתית - סך הכל מגרש בשטח 1.5 דונם בכל שכונה. סך הכל 6 דונם.
שינוי מוצע בתוכניות הקיימות : להקצות מגרש בשטח 1.5 דונם כרזרבה תכנונית שכונתית בכל שכונה - א, ב, ג, ד.

5. סיכום השינויים המוצעים

תוכנית לשכונה א 48/305/027

להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ב 701/03/28

להמיר את המגרש המיועד למעון יום למטרה של גן ילדים.
להוסיף שצ"פ שכונתי בשטח 5 דונם. הכוונה למגרש משחקים שכונתי שישרת ילדים ואמהות.
להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ג 84/305/02/7

להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ד1 (אין מספר)

שצ"פ שכונתי - לכאורה יש צורך בשצ"פ שכונתי בשטח 5 דונם. אולם בגלל אופייה של החברה הבדואית ומגבלות הניידות של הנשים, יש צורך בפיצול שטחים כך שיהיה שטח לנשים עם ילדים קטנים ושטחים נפרדים לבני נוער וצעירים. מגרשים 304-305 בשטח 4,507 מ"ר יתאימו לשצ"פ השכונתי עבור אמהות וילדים קטנים, בעוד שהשצ"פים בשולי השכונה יתאימו יותר לבני נוער ולפעילות רועשת, במיוחד שצ"פ 306 ששטחו 7,233 מ"ר. בניית שיג במגרש 304 תיעשה כך שלא תיפגע הנגישות של אמהות וילדים לשצ"פ זה.

להוסיף מגרש לא מיועד בשטח 1.5 דונם (נעשה – מגרש 202).

אחר

גן ילדים במערכת החינוך (לא שצ"פ) - להוסיף מגרש בשטח 1.0 דונם עבור גן ילדים בשכונה ג או בשכונה ד1.

בית ספר - להוסיף מגרש בשטח 10.5 דונם עבור בית ספר, בתפר בין השכונות או בשולי היישוב.

בית עלמין – מגרש בשטח 8 דונם בשולי היישוב.

לוח 5: פרוגרמה לשטחי ציבור בתראבין בשנת 2030

מוסד	מספר מוסדות	שטח מגרש בדונם	שטח בסך בדונם	הערות
מעון יום 3 כיתות	1.0	1.0	1.0	מתוכננים 2 מעונות. ניתן לבטל את המעון בשכונה ב.
גני ילדים 2 כיתות בכל גן	6.0	1.0	6.0	מתוכננים 4 גנים ומזה נבנו 2. ניתן להמיר מעון בשכונה ב לגן. להוסיף 1 גן.
בייס אי - ט', 2 כיתות בשכבה	2.0	10.5	21.0	מתוכנן ונבנה בית ספר אחד. צריך להוסיף בית ספר אחד.
מרפאה	1.0	1.0	1.0	מתוכננת ונבנתה. אין צורך בשינוי.
תחנה לבריאות המשפחה	1.0	1.0	1.0	מתוכננת ונבנתה. אין צורך בשינוי.
מרכז נשית להעצמה	1.0	1.0	1.0	נבנה. אין צורך בשינוי.
מועדון וצעירים נוער	1.0	0.5	0.5	מתוכנן. אין צורך בשינוי.
גנים/פארקים שכונתיים	4.0	5.0	20	יש צורך בתוספת שצ"פ שכונתי בשכונות ב, ד.
מגרש משולב ספורט	1.0	1.5	1.5	מתוכנן ונבנה מגרש קטרגל. אין צורך בשינוי התוכניות.
מסגד	1.0	3.0	3.0	מתוכננים שני מסגדים: בשכונות א וב-ד. המסגד בשכונה א נמצא בבנייה. אין צורך בשינוי התוכניות.
בית עלמין	1.0	0.0	8.0	להוסיף בשולי היישוב.
רזרבה תכנונית שכונתית	4.0	1.5	6.0	יש להוסיף מגרש לכל שכונה.
עתודה יישובית				מתוכננת עתודה בשטח 224,720 מ"ר שיש בו עצים ומבנים לשימור. אין צורך בשינוי התוכניות.

מקורות

למ"ס, שנתון סטטיסטי 61, ירושלים, 2010

משרד החינוך התרבות והספורט, משרד הפנים, משרד הבינוי והשיכון, משרד האוצר, **תדריך תכנון להקצאת קרקע לצורכי ציבור**, המכון למחקר ופיתוח מוסדות חינוך ורווחה, תל אביב, 2005

תוכנית יישוב כפרי בדואי "כפר שמריה" מספר 48/305/0/27

תוכנית מפורטת תראבין שלב ב מספר 701/03/28

תשריט לתוכנית מפורטת 84/305/02/7

תוכנית מפורטת תראבין ד1 (טרם אושרה, ללא מספר)